

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

POVZETEK

MAKROEKONOMSKIH

GIBANJ

AVGUST 2016

Povzetek makroekonomskih gibanj, avgust 2016

V drugem četrtletju je svetovna gospodarska aktivnost nekoliko opešala, znižujejo pa se tudi napovedi. Rast v območju evra se je v drugem četrtletju znižala na četrtletno 0,3 % in medletno 1,6 %. Dokaj medlo dinamiko so kazali zadnje mesece tudi kratkoročni indikatorji industrije, trgovine na drobno in gradbeništva. Zaviralno deluje zniževanje rasti izvoza, med drugim na Kitajsko, katere gospodarstvo je v drugem četrtletju zgolj ponovilo 6,7-odstotno rast iz prvega. Kljub temu je bil agregatni kazalnik zaupanja v območju evra julija še stabilen, stopnja brezposelnosti pa se je maja oziroma junija še naprej zniževala. Napovedi za leto 2016 se ohranjajo približno na ravni medletne rasti iz drugega četrtletja, medtem ko je Consensus julija in avgusta, očitno povezano tudi z Brexitom, precej nižal napovedi za leto 2017 za evrsko območje, ZDA in za širšo globalno rast; manjša pozitivna izjema so med drugim napovedi za Rusijo, Hrvaško in Srbijo. Cene nafte so se julija znižale s skoraj 50 na skoraj 40 dolarjev za sodček, v prvih dveh tretjinah avgusta pa spet porasle nazaj na 50 dolarjev.

Medtem se je v Sloveniji v drugem četrtletju nadaljevala pozitivna dinamika iz prvega. Poganjala jo je večinoma izvozna rast. Maja in junija sta spet močno porasla industrijska proizvodnja in blagovni izvoz, medtem ko se izvoz storitev v glavnem le ohranja na lani doseženih visokih ravneh. Zelo verjetno raste tudi domača potrošnja. Na to kaže izvoznemu vzporeden pospešek blagovnega uvoza. Do junija je še naprej rasel promet v trgovini na drobno, čeprav samo prodaja avtomobilov in drugih neživil, katere medletni indeksi so zelo visoki. Visoki so tudi medletni indeksi drugih storitvenih dejavnosti, a se je njihova nadaljnja rast v drugem četrtletju že zaustavljala. Zato pa se je obrnila rahlo navzgor tekoča dinamika gradbeništva, potem ko se je že od lani trajajočemu velikemu pospešku stanovanjske gradnje spomladi pridružil še manjši zasuk v infrastrukturi. Consensusovi napovedi za 2016 in 2017 ostajata za Slovenijo nespremenjeni.

Na trgu dela sta se letos in še posebno v drugem četrtletju še okrepili rast zaposlovanja in zniževanje brezposelnosti. Število delovno aktivnih brez samozaposlenih kmetov je bilo maja in junija medletno večje za že 2,5 % ali za skoraj 20 tisoč oseb. K povečanju so največ prispevale predelovalne dejavnosti. Razen v gradbeništvu ostajajo pozitivni tudi kazalniki pričakovanega zaposlovanja. Julija je bilo brezposelnih 99.117 oseb, kar je 9,5 % manj kot julija lani. Iz brezposelnosti se je julija sicer odjavilo manj oseb kot v enakem obdobju lani, manj pa je bilo tudi novoprijavljenih brezposelnih. Letos se je nekoliko okrepila tudi rast povprečnih plač in še bolj mase plač, že decembra v pretežno javnih storitvah, v začetku letošnjega leta pa tudi v zasebnem sektorju, a z umiranjem proti polletju.

Po junijskem obratu, ko se je slovenska inflacija po dveh letih z 0,1 % vrnila v pozitivno območje, je upadla julija spet nekoliko pod nič. K povišanju inflacijske stopnje so prispevale v zadnjih treh mesecih predvsem cene storitev, ki so poskočile junija in julija na medletno 2,4 % in 2,3 %. Nekoliko so porasle tudi cene hrane, medtem ko cene industrijskih proizvodov brez energentov ohranjajo majhen negativni prispevek. Na porast inflacije je vplivalo tudi zniževanje negativnega medletnega prispevka cen energentov. Rast najozžjega kazalnika osnovne inflacije, ki je v zadnjem četrtletju po dveh letih spet nekoliko presegel evrskega, nakazuje na vsaj zmerno okrepitev cenovnih pritiskov, morda predvsem s strani rasti plač, po plati stroškov ali povpraševanja.

Primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja (po denarnem toku) se zmanjšuje. Popolni podatki so šele do aprila, na nadaljnje izboljševanje pa kažejo gibanja v državnem proračunu, kjer je bil primanjkljaj v treh mesecih do julija medletno manjši za 136 mio EUR. Vplačani davki in prispevki za socialno varnost so se v prvih sedmih mesecih povečali za dobre 3 %. Vpliv izboljševanja gospodarskih razmer se kaže predvsem v povečanih prilivih davkov, ki temeljijo na plačah. Na strani prihodkov izstopa le precejšen izpad sredstev iz proračuna EU, samo julija medletno za 100 mio EUR, zaradi česar je letos zmanjšano tudi investicijsko trošenje države. Zahtevana donosnost slovenskih državnih obveznic ostaja nizka.

Izbor ključnih makroekonomskih kazalnikov na mesečni ravni

	12 mes. do maj.14	12 mes. do maj.15	12 mes. do maj.16	3 mes. do maj.15	3 mes. do maj.16	2016 mar.	2016 apr.	2016 maj.	2016 jun.
<i>* podatki za jul.16</i>									
Gospodarska gibanja	<i>ravnotežje odgovorov v odstotnih točkah</i>								
Kazalnik gospodarske klime	-9,5	2,2	4,9	5,1	4,3	3,7	5,9	3,4	4,2 (5,1*)
- predelovalne dejavnosti	-1,8	4,4	5,7	6,3	5,7	4,0	8,0	5,0	5,0 (4,0*)
<i>medletne stopnje rasti v %</i>									
Industrijska proizvodnja: - skupaj ¹	-0,3	4,0	4,9	6,0	5,2	4,9	5,7	5,1	6,1
- predelovalne dejavnosti	0,1	5,6	5,8	6,6	6,7	6,2	7,4	6,6	7,4
Gradbeništvo: - skupaj ²	18,0	5,0	-16,3	-6,0	-27,3	-36,0	-27,4	-19,5	-16,0
- gradbeni inženirski objekti	-2,6	-0,5	-5,9	-4,1	-11,1	-7,5	-12,3	-13,2	-8,7
Trgovina (realni prihodek)									
Trgovina na drobno, skupaj	-1,9	0,3	0,8	0,7	1,0	0,6	1,9	0,4	1,9
Trgovina z motornimi vozili in popravila	6,9	9,6	18,1	14,6	23,9	21,2	25,1	25,5	13,4
Storitve zasebnega sektorja ³	1,8	3,4	5,0	3,2	3,6	3,7	3,6	3,3	...
Trg dela	<i>medletne stopnje rasti v %</i>								
Povprečna bruto plača	0,5	0,9	1,6	0,7	2,2	2,8	1,8	2,1	1,6
- zasebni sektor	1,2	0,8	1,3	0,5	1,9	2,3	1,3	2,1	0,9
- javni sektor	-0,3	1,4	2,2	1,3	3,1	3,9	2,9	2,7	3,1
Povprečna realna neto plača ⁴	-0,3	0,8	2,0	1,0	2,8	3,5	2,2	2,3	1,2
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	13,3	12,7	11,9	12,5	11,5	12,0	11,5	11,1	10,8
Registrirane brezposelne osebe	5,9	-3,6	-6,5	-6,7	-7,9	-6,7	-8,2	-9,0	-9,5
Delovno aktivno prebivalstvo	-0,9	1,2	0,7	1,1	1,3	0,8	1,4	1,6	1,6
- zasebni	-0,9	1,5	0,6	1,3	1,1	0,6	1,3	1,5	1,8
- javni	-0,9	0,3	1,0	0,6	1,6	1,4	1,6	1,8	1,2
Gibanje cen	<i>medletne stopnje rasti v %</i>								
HICP	1,3	-0,2	-0,8	-0,6	-0,7	-0,9	-0,7	-0,5	0,1
- storitve	2,3	1,5	0,8	1,0	1,3	0,9	1,1	1,8	2,4
- industrijsko blago brez energentov	-0,7	-1,1	-0,3	-1,2	-0,2	-0,3	-0,1	-0,2	-0,3
- hrana	2,9	0,7	0,6	1,3	-0,1	0,3	-0,3	-0,3	0,7
- energenti	-0,1	-3,7	-8,0	-6,5	-8,2	-9,2	-7,4	-7,9	-6,3
Kazalnik osnovne inflacije ⁵	1,0	0,4	0,3	0,0	0,7	0,4	0,6	1,0	1,2
Tekoči račun plačilne bilance	<i>v % BDP</i>								
Saldo tekočega računa	5,1	5,6	6,5	5,1	8,2	10,2	7,9	6,7	10,1
1. Blago	2,3	3,3	4,6	3,6	4,6	5,5	4,7	3,6	6,5
2. Storitve	4,5	4,9	5,4	5,5	6,0	6,4	6,0	5,6	5,7
3. Primarni dohodki	-0,3	-1,3	-2,3	-2,6	-1,1	-0,1	-1,7	-1,3	-1,3
4. Sekundarni dohodki	-1,2	-1,3	-1,2	-1,4	-1,3	-1,7	-1,0	-1,2	-0,8
<i>nominalne medletne stopnje rasti v %</i>									
Izvoz blaga in storitev	2,8	6,4	5,2	6,1	4,7	1,7	5,5	7,1	2,7
Uvoz blaga in storitev	1,3	4,4	2,8	4,8	2,7	1,8	0,0	6,5	2,1
Javne finance									
Konsolidirana bilanca ⁶	2014	2015	12 mes. do		2015		2016		
			apr.16	medl. rast v %	jan.-apr.	medl. rast v %	jan.-apr.	medl. rast v %	
	<i>mio EUR</i>		<i>% BDP</i>		<i>mio EUR</i>		<i>mio EUR</i>		
Prihodki	15.494	15.714	40,2	0,2	5.076	3,2	5.037	-0,8	
Davki	13.193	13.746	35,4	2,6	4.525	6,1	4.589	1,4	
Prejeta sredstva iz EU	1.040	882	2,0	-26,5	315	2,7	203	-35,5	
Ostali	1.261	1.085	2,8	-4,6	236	-32,6	245	3,7	
Odhodki	16.755	16.956	43,1	0,3	5.626	0,0	5.483	-2,5	
Tekoči odhodki	7.043	7.168	18,4	2,0	2.543	-0,1	2.554	0,4	
- plače in drugi izdatki zaposlenim	3.610	3.610	9,3	0,3	1.211	0,3	1.224	1,1	
- izdatki za blago in storitve	2.233	2.311	6,0	6,1	682	-4,6	705	3,3	
- obresti	1.097	1.043	2,7	-5,7	595	0,1	588	-1,2	
Tekoči transferji	7.592	7.540	19,4	0,2	2.551	-0,9	2.596	1,8	
- transferji posameznikom in gospodinjstvom	6.335	6.371	16,4	1,0	2.107	0,7	2.147	1,9	
Investicijski odhodki, transferji	1.717	1.815	4,3	-4,2	327	5,5	173	-47,0	
Saldo	-1.261	-1.242	-2,9	2,9	-550	-21,9	-446	-18,9	

Vir: SURS, Banka Slovenije, Ministrstvo za finance, preračuni Banka Slovenije.

Opombe: Pri gospodarskih gibanjih so prikazani podatki z izločenimi vplivi koledarja (z izjemo kazalnikov klime, kjer so podatki desezonirani). Drugi podatki v tabeli so originalni.

¹ Realna vrednost industrijske proizvodnje. ² Realna vrednost opravljenih del v gradbeništvo. ³ Nominalni prihodki s storitvah zasebnega sektorja brez trgovine in finančnih storitev. ⁴ CPI deflator. ⁵ Inflacija brez energentov, hrane, alkohola in tobaka. ⁶ Konsolidirane bilance državnega proračuna, proračuna občin, pokojninsko-invalidskega in obveznega zdravstvenega zavarovanja po načelu plačane realizacije.